

DESETINNÁ ČÍSLA – SHRUTÍ

SČÍTÁNÍ

* desetinné + přirozené číslo

$$0,254 + 3 = 3,254$$

$$\begin{array}{r} 0,254 \\ + 3 \\ \hline 3,254 \end{array}$$

* desetinné + desetinné číslo

$$0,254 + 32,12 = 32,374$$

$$\begin{array}{r} 00,254 \\ + 32,120 \\ \hline 32,374 \end{array}$$

Zarovnáváme desetinnými čárkami pod sebe!

ODČÍTÁNÍ

* desetinné – přirozené

$$3,241 - 2 = 1,241$$

$$\begin{array}{r} 3,241 \\ - 2,000 \\ \hline 1,241 \end{array}$$

* přirozené – desetinné

$$4 - 0,125 = 3,875$$

$$\begin{array}{r} 4,000 \\ - 0,125 \\ \hline 3,875 \end{array}$$

* desetinné – desetinné

$$14,25 - 5,328 = 8,922$$

$$\begin{array}{r} 14,250 \\ - 5,328 \\ \hline 8,922 \end{array}$$

Zarovnáváme desetinnými čárkami pod sebe!

NÁSOBENÍ

* desetinné · přirozené

$$12,35 \cdot 2 = 24,7$$

$$\begin{array}{r} 12,35 \\ \cdot 2 \\ \hline 24,70 \end{array}$$

* desetinné · desetinné

$$5,258 \cdot 2,3 = 12,0934$$

$$\begin{array}{r} 5,258 \\ \cdot 2,3 \\ \hline 15774 \\ 10516 \\ \hline 12,0934 \end{array}$$

Násobíme jako dvě přirozená čísla. Ve výsledku oddělíme tolik desetinných míst, kolik má dělenec.

Násobíme jako dvě přirozená čísla. Ve výsledku oddělíme tolik desetinných míst, kolik je dohromady v dělenci i děliteli.

DĚLENÍ

* desetinné : přirozené (beze zbytku)

$$0,126 : 9 = 0,014$$
$$\begin{array}{r} 01 \\ 9 \overline{)126} \\ \underline{9} \\ 36 \\ \underline{36} \\ 0 \end{array}$$

Dělíme od první číslice. Když v dělení překročíme desetinnou čárku, zapíšeme ji do výsledku.

* desetinné : přirozené (se zbytkem)
- na 2 desetinná místa

$$28,8 : 11 = 2,61 \text{ (z.b. } 0,09)$$
$$\begin{array}{r} 28 \\ 11 \overline{)288} \\ \underline{22} \\ 68 \\ \underline{66} \\ 20 \\ \underline{19} \\ 09 \end{array}$$

Dělíme až do určeného počtu desetinných míst. Při určování zbytku dáváme pozor na umístění desetinné čárky.

* desetinné : desetinné (beze zbytku)

$$5,2 : 0,8 = 6,5$$

$$52 : 8 = 6,5$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ 8 \overline{)52} \\ \underline{40} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$$

Vynásobíme takovým číslem (10, 100, 1000, ...) aby dělitel (0,8) byl přirozené číslo. Násobíme dělece i dělitele!!! Výsledek se nemění.

* desetinné : desetinné (se zbytkem)
- na 2 desetinná místa

$$53,8 : 0,26 = 206,92 \text{ (z.b. } 0,0008)$$

$$5380 : 26 = 206,92 \text{ (z.b. } 0,08)$$

$$\begin{array}{r} 53 \\ 26 \overline{)5380} \\ \underline{52} \\ 180 \\ \underline{180} \\ 240 \\ \underline{234} \\ 60 \\ \underline{52} \\ 80 \\ \underline{78} \\ 20 \end{array}$$

Vynásobíme takovým číslem (10, 100, 1000, ...) aby dělitel (0,26) byl přirozené číslo. Násobíme dělece i dělitele. Příklad vyřešíme jako dělení desetinného čísla přirozeným číslem. Určíme zbytek. Výsledek se nemění, zbytek vydělíme stejným číslem, jako jsme na začátku násobili dělece a dělitele.